

นิทานการเมือง เรื่อง “เด็กกับผู้ใหญ่”

ศรี อินทรายุธ

มีปัญหาที่น่าขันเกิดขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ในที่ประชุมอันมีเกียรติอย่างเคลือบแคลง ว่าเด็กกับใหญ่นั้นใครจะดีกว่ากัน ในที่สุดที่ประชุมซึ่งมีผู้ใหญ่กลงมติอันใคร ๆ ก็คาดล่วงหน้าได้ว่า *ผู้ใหญ่ดีกว่า*

ฝ่ายพวกเด็กพากันโกรธเคืองเพราะตนไม่อาจลงมติด้วยได้และพากันพูดดูหมิ่นต่างๆ นานาว่า ผู้ใหญ่สู้เด็กไม่ได้ ผู้ใหญ่เป็นคนไม่ดีอย่างนั้นอย่างนี้

พวกเด็กอ้างภาษีเด็กว่า:

1. คบเด็กสร้างบ้าน
2. คบหัวล้านสร้างเมือง
3. คบผู้ใหญ่ไม่ได้เรื่อง

สรุปว่าเด็กเป็นผู้นำให้เกิดการก่อสร้างทั้งปวง ซึ่งแน่ละ อาจมีการก่อสร้างสิ่งเหลว ๆ ไหล ๆ ตามทัศนะผู้ใหญ่รวมอยู่ด้วย แต่ผู้ใหญ่เป็นผู้นำในความไม่ได้เรื่องได้ราวทั้งหลาย

ไม่ว่าจะเป็นการไม่ได้เรื่องอย่างดีหรืออย่างเลว ส่วนคน
หัวล้านอยู่นอกประเด็น ไม่วินิจฉัยถึง ยิ่งกว่านี้ยังอ้างโคลง
พระราชนิพนธ์ ร. 5 ว่า

--- ผู้ใหญ่อย่าได้ หมิ่นเด็ก
พริกเมล็ดเล็กเล็ก เผ็ดล้ำ

โคแก่จนคอง้ำ เด็กขึ้นขี่คอ

โคลงนี้ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อเป็นเด็กอยู่ และถ้าเป็น
ความจริงตามคำโคลง เมื่อทรงเจริญวัยใหญ่ขึ้น ก็คงจะทรง
แก้ไขไปอีกอย่างหนึ่ง

พวกเด็กอ้างต่อไปว่า ผู้ใหญ่มีหัวใจเลี้ยว ไม่เปลี่ยนแปลง
ไปตามเหตุการณ์ได้ เห็นแก่ตัว, เยอหยิ่ง, อวดดีและโง่, ซึ่ง
แม้ไม่ต้องพิสูจน์ก็ต้องรับกันว่าเป็นความจริงเช่นนั้นอยู่
แล้ว แต่อย่างไรก็ดี คนที่โง่กว่าคือเด็ก เพราะได้พยายามทำ
สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ เพราะพยายามกล่าวอ้างข้อเท็จจริงที่
ใครๆ ก็รู้อยู่แล้วเช่นนั้น

ถ้าจะโต้เถียงกันไปมา ผู้ใหญ่กับเด็กก็ไม่ผิดอะไรกับ
ควายสองตัวชนกัน ซึ่งมีผิดกันแต่ตัวหนึ่งแก่และตัวหนึ่ง
หนุ่มเท่านั้น ส่วนที่เหมือนกันคือความเป็นควายยังคงอยู่
เพราะถ้าไม่ทรงความเป็นควายก็คงจะไม่ต้องมาชนกัน

“ประโยชน์อะไรที่เราจะกล่าวว่ามีบุตรหรือคุณดีกว่ากัน
เพราะย่อมเป็นสิ่งอสุจริตไม่สะอาดด้วยกันทั้งคู่”

คนดีมีปัญญาและชื่อเสียงจริง ย่อมไม่จำกัดด้วยชาติ
วุฒิหรือวัยวุฒิ แต่ย่อมจำกัดด้วยคุณวุฒิ บุคคลที่มีคุณวุฒิ
แต่จำพวกเดียวเท่านั้นที่จะยังสานติภาพ และความสงบสุข
ให้เกิดมีขึ้นได้ แต่ในโลกนี้ผู้หญิงที่ไม่ชั่วไม่มีฉันใด บุคคล
ผู้มีคุณวุฒิก็ไม่มีฉันนั้น สานติภาพซึ่งเป้นแต่เพียงความ
ฝันในเวลานอนหลับซึ่งพอตื่นขึ้นก็ลืมหืม

ที่ประชุมคนแก่ เป็นที่ประชุมแห่งความโง่เขลาด้วย
ประการใด ที่ประชุมบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิก็เป็นี่ประชุมแห่ง
ความโกหกและความเหลวแหลกด้วยประการนั้น.

ตีพิมพ์ครั้งแรกใน *การเมือง* ปีที่ 3 ฉบับที่ 53 วันเสาร์ที่ 27 ธันวาคม
พ.ศ. 2490 หน้า 5